

Beslutningsforslag nr. B 73

Folketinget 2016-17

Fremsat den 28. februar 2017 af Søren Søndergaard (EL), Søren Egge Rasmussen (EL),
Finn Sørensen (EL) og Nikolaj Villumsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om forhandlinger med Storbritannien om gensidig sikring af rettigheder for danske borgere bosat i Storbritannien og britiske borgere bosat i Danmark

Folketinget opfordrer regeringen til at tage initiativ til at indlede forhandlinger med Storbritannien om en gensidig overgangsordning, som indebærer, at danske statsborgere bosiddende i Storbritannien kan forblive i landet på vilkår

svarende til de nugældende, og at britiske statsborgere bosiddende i Danmark tilsvarende kan forblive i Danmark på vilkår svarende til de nugældende.

Bemærkninger til forslaget

Danmark og Storbritannien har traditioner for gode forbindelser. Det gælder handel, internationalt samarbejde og mellemfolkelig udveksling. Danmark og Storbritannien trådte sammen ind i først EFTA i 1960 siden EF i 1973. Gennem de seneste 44 år har danskere frit bosat sig i Storbritannien og briter i Danmark sammen med deres familier, så længe de råder over tilstrækkelige midler til sig selv og til deres familiemedlemmer, så opholdet ikke bliver en byrde for værtsmedlemsstatens sociale system.

Ifølge Danmarks Statistik var 17.481 personer med britisk statsborgerskab bosat i Danmark pr. 1. oktober 2016. Det britiske Office for National Statistics vurderede, at der i perioden januar til december 2015 var omkring 30.000 danske statsborgere bosat i Storbritannien (inklusive grønlandere og færinger) (»Population of the United Kingdom by Country of Birth and Nationality« (dataset 2015), Office for National Statistics).

Som følge af at et flertal af den britiske befolkning den 23. juni 2016 besluttede, at Storbritannien skal forlade EU, står disse danskere bosat på de britiske øer og briter i Danmark nu i en uafklaret situation, hvad angår deres fremtidige ret til ophold, arbejde og optjente sociale ydelser. Forhandlingerne om britisk udtræden af EU og fremtidige relationer vil efter alt at dømme ikke afsluttes, før fristen på 2 år udløber. Kommissionsformand Jean-Claude Juncker har udtalt, at han ikke tror, at det vil lykkes inden for 24 måneder at fastlægge vilkårene for Storbritanniens udtræden af EU og at etablere en fremtidig relation mellem Storbritannien og EU. (»Rede von Kommissionspräsident Jean-Claude Juncker zum European Dinner am Vorabend der Münchner Sicherheitskonferenz«, Europa.eu, den 16. februar 2017).

Der er ingen garanti for, at parterne når en løsning på problemet med borgernes ret til ophold undervejs i forhandlingsforløbet, ej heller for, at der opnås en løsning ved 2-årsfristens udløb. Såfremt spørgsmålet ikke afklares i en aftale, kan disse borgere ikke være sikre på at kunne fortsætte deres liv, hvor de bor. Denne usikkerhed har de danske og britiske borgere allerede levet med siden afstemningen den 23. juni 2016. Det er urimeligt, at usikkerheden skal fortsætte. Derfor bør den danske regering tage initiativ til at indlede forhandling med den britiske regering om at finde en løsning.

I tilfælde af at der ikke findes en løsning

Det er langtfra sikkert, at borgernes rettigheder er beskyttede af international folkeret eller den europæiske menneskerettighedskonvention. Det påpeger det britiske House of Lords i en rapport om borgernes rettigheder efter Brexit (»Brexit: acquired rights«, House of Lords, 2016).

EU's lovgivning for tredjelandsborgere i forhold til opholdsret gælder selvsagt ikke for danskere i Storbritannien

post Brexit, ligesom briter i Danmark heller ikke vil være omfattet, da Danmark står uden for disse retsakter på grund af retsforholdet.

Det vil således alene være national udlændingelovgivning, der vil gælde for de to grupper af borgere. Det betyder bl.a., at briter, der arbejder i Danmark, kan søge arbejdstilladelse gennem positivlisten eller beløbsordningen. For at opnå permanent ophold skal de opfylde en række betingelser, f.eks. have opholdt sig sammenhængende 4 eller 6 år i Danmark (afhængigt af størrelsen på indkomst) og opfylde en række krav til bl.a. sprogkunderskaber, integrationsgrad og job. Særlig for briter med lav indkomst, lavt uddannelsesniveau eller dårlige danskunderskaber kan det være et problem.

Danskere i Storbritannien vil være omfattet af britiske immigrationsregler, der af den britiske appelret er blevet beskrevet som byzantinske i deres kompleksitet. Danskere vil skulle opfylde krav til permanent eller tidsbegrænset ophold, f.eks. sprogkrav og viden om det britiske samfund. Opfylder man kravene, kan det være en udfordring at få sin danske familie med til Storbritannien.

Der er også en række uafklarede spørgsmål, når det gælder retten til optjente sociale ydelser, som f.eks. pension. Det drejer sig om ydelser, som borgerne har haft en berettiget forventning om at kunne gøre brug af senere i deres liv. Der kan være gamle bilaterale aftaler, der kan sikre de to grupper af borgere ret til visse sociale ydelser. Der findes f.eks. en ikkeopsagt bilateral aftale mellem Danmark og Storbritannien fra 1960 om social tryghed, der ligestiller statsborgere i det ene land med det andet lands statsborgere, når det gælder det andet lands sociale lovgivning. Det vil i givet fald skulle afklares, hvorvidt denne aftale fortsat er gældende, og der kan være behov for at få den opdateret og genbekræftet.

En hurtig løsning er i alles interesse

Hverken den danske eller den britiske regering kan have en interesse i at lade disse borgere forblive i denne usikre situation. Tværtimod er der en moralsk forpligtelse til at få løst problemet, så borgerne ikke bliver gidsler i taktiske forhandlingshensyn. Den britiske premierminister, Theresa May, sagde i sin tale den 17. januar 2017, at hun er villig til at finde en løsning med det samme (»The government's negotiating objectives for exiting the EU: PM speech«, Gov.uk, den 17. januar 2017). Derfor bør den danske regering tage initiativ til at indlede forhandling om en bilateral aftale mellem Danmark og Storbritannien om sikring af dels opholdsret, dels ret til optjente sociale ydelser på niveau svarende til det nugældende – for briter bosat i Danmark og danskere bosat i Storbritannien.

Skriftlig fremsættelse

Søren Søndergaard (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om indgåelse af aftale med Storbritannien om gensidig sikring af rettigheder for

danske borgere bosat i Storbritannien og britiske borgere bosat i Danmark.

(Beslutningsforslag nr. B 73)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.